

effectiveness of it is tested on the examples of some writings of Ukrainian literature on the limits of the XIX-XX centuries.

Key words: transdiscipline, gold cross, dynamic harmony of the art whole.

Іван ЛУЧУК

© 2009

ЕЛЕМЕНТИ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МИСТЕЦТВІ ПОЕТИЧНОМУ НАЗАРА ГОНЧАРА

АНОТАЦІЯ

У статті йдеться про недавно померлого українського поета Назара Гончара. Увагу сфокусовано на деяких елементах використання комп'ютерних технологій у його творчості, у його мистецтві поетичному.

Ключові слова: мистецтво поетичне, Назар Гончар, поезія

Важко писати про Назара Гончара в минулому часі. Він 19 травня вирушив до Ужгорода, а 22 травня повернувся звідти вже в домовині. 23 травня його поховали на Личаківському цвинтарі. Назара всі добре знали в літературно-мистецьких колах. А для тих, хто про нього лише щось чув, нагадаю про основніше.

Назар Гончар народився 20 квітня 1964 року у Львові, помер 21 травня 2009 року в Ужгороді. Він був поетом, есеїстом, перекладачем, перформером, ще багато ким. Вигадав назву «ЛУГОСАД», зафіксував її на письмі 19 січня 1984 року, став співзасновником однойменної групи (Іван Лучук – Назар Гончар – Роман САДловський). Був безпосередньо й вагомо причетний до Асоціації українських письменників, об'єднань паліндромістів «Геракліт (Голінні ентузіаста рака літерального)» і «ПУП (Планетарна Управа Паліндромії)». Заснував поетичний «Театр ледачої істоти» (1991) та студію перформенсу «Perhaps» (2004). Був організатором міжнародного літературного фестивалю «Inscriptis» у Львові (2003-2005), учасником численних літературних акцій і на батьківщині, й за кордоном. Став автором поетичних збірок «Закон всесвітнього мерехтіння» (1996, 2007), «Книжечка Назара Гончара Михайловича» (2000), «граНЬ заонач» (2001), «ПРОменеВІСТЬ» (2004), «Не здуру гуру дзен» (2008). Його збірки вийшли в перекладі польською («Gdybym», 2007) та німецькою («Lies dich», 2008) мовами. Видав книжечки для дітей «Казка-показка про Байду-Немову» (1993), «Суперравлик» (2008), «Рубане-пиляне знов розквітле» (2009). Був одружений із Христиною Назаркевич, мав сина Юліана, якому зараз 13 років.

Наведу при цій нагоді декілька цитат про творчість Назара Гончара. «Вірші Назара Гончара мають понадчасову вартість: *"суцільна епоха виродження, / який за перепрошенням перестрій"*. Для тих читачів, які мали щастя не застати благословенних часів, коли в моду входили слова типу "перебудова", нагадати варто, що Назарове слівце "перестрій" було своєрідною реакцією саме на це суспільне явище, яке кануло тепер у минуле. А Назарове слово, випробуване часом, і далі тривожить розум і серце. Недаремно його доля визначається як "Закон всесвітнього мерехтіння"» (Тарас Лучук) [7]. «Назар Гончар, він же – ТЛІ (Театр Ледачої Істоти). Візуально відомий щоразу неперевершеношою зачіскою та щоразу "писанишою" торбою – від тайстри до школярської сумки у національні кольори. Неабиякий майстер звукопису та шедеврального парадоксу» (Назар Федорак) [11]. «Припускаю, що за законом Назара Гончара порожнеча знаходиться і перед мерехтінням і в самому мерехтінні Я. Порожнеча присутня, як несподіване затинання або, якщо більш високим стилем, як фатум, що неочікувано нагадує про себе в найпатетичнішому людському занятті – законотворенні. Я-мерехтіння і порожнеча – такі два члени рівняння "закону всесвітнього(о) мерехтіння". Складається враження, що читач запрошений поетом до певної поетично-математичної гри проставити між цими членами відповідний знак, додати "дорівнює" і подумати, що ж вийде у результаті. А в результаті мала б вийти формула світобудови – не більше і не менше» (Віктор Неборак) [8, с. 129]. «Резонуючи на всі попередні форми і традиції літератури, лугосадівці найближчі до передмодерних барокових (не

без футуристичного забарвлення) моделей мислення й поведінки. В плані національної ідентичності їхню позицію ілюструє “Апологія байдужості” Назара Гончара, де відгомін демонстрацій урівноважується українською іманентною (сковородинською) самодостатністю – запобіжником надмірних емоцій і протестів» (Тамара Гундорова) [2, с. 166].

Саму назву ЛУГОСАД Назар Гончар вжив вперше в листі до мене від вже згаданого числа, адже ми тоді не лише ледь не щодня бачилися, а ще й певний час листувалися. Вся ця наша переписка, як і ще дуже багато різноманітних матеріалів (як-от бібліографічних, літературознавчих, літературно-критичних, хронікальних, біографічних, поетичних тощо), увійшла до ґрунтового видання «ЛУГОСАД. Матеріали до біобібліографії» в упорядкуванні Надії Кафки. Це видання якраз готується до друку й буде присвячене світлій пам’яті Назара Гончара. Дещо ексклюзивне звідти є нагода прочитати й тут.

Із відходом Назара Гончара ЛУГОСАД не перестає існувати, він просто переходить в історію літератури. Вже за лугосадівських часів Назар в листі до мене від 17.IV.1984 написав такого віршика:

*Хоча я «мудрий клен»
Хоч зараз ми в весні
І клен вже трошки зелен
І дуж – признаюсь чесно
Згадавсь мені Верлен
Верлен згадавсь мені
Мені Верлен згадавсь
І слово «декаданс»
А потім ще Єсенін
Ага признаюсь чесно*

Назар захоплювався тоді кельтським гороскопом (пригадується його «а ще за галльським гороскопом / я мудрий клен» із дещо пізнішого вірша), тож саме цей мотив ми з Романом виексплуатували в першій рукописній лугосадівській книжечці до Назарового 20-ліття, назвавши себе Корифеями. Такі однопримірникові книжечки ми відтоді декілька років komponували до днів народжень.

Кленові думки

(В честь двадцятого кільця
у стовбурі Клена Мудрого)
Схиляють своє чоло:
Корифеї і Костя

Львів – 1984 [20.04.1984]

[Лу]:

*Я Клен,
я торкаюсь верхів’ям чола Корифеїв,
коріння моє
з їхнім корінням переплелось.
Сосна і Горіх!
Дві сестрі –
два брати.
А ти? – питають мене.
– Я Клен.*

[Сад]:

Ідилія, 2064 рік.

***

*Вже давно неживі
і давно вже – во славі,
Корифеї на хмарках літали.
Дуже їх здивувало:
тут, над яром ріс Клен,*

*а тепер – тільки Пень,
зверху, ніби мішень СТОКІЛЬЦЕВА.*

[малюнки Кості Досина]

До слова, Назар тоді мешкав у батьківському осібняку на околиці Львова на вулиці Над'ярній, обіч Глинянського тракту. На 16-ліття Романового брата Юрка, якого ми називали Юця або Садочок (згодом він це йменування візьме собі за псевдонім), зранку після дня народження ми теж скомпонували троїсту книжечку, титул якої виглядав таким чином: **ЛУГОСАД / САДОЧКОВІ / 7(6) травня 1986 / «НЕВЕСЕЛКА»**. Там Назарів вірш, який згодом увійшов до його першої поетичної збірки «Усміхнений Елегіон» (1986), спалітуреної в одному-єдиному примірнику, був такий:

*Бажаю днів найгірших,
тих, що вже минули.
А дарую віршик,
якого ще не чули.
Ось віршик – це я,
та тільки не тільки.
Ось віршик – це я,
та тільки не весь.
*ще не кінець**

Майже через два роки на Назарів день народження (20.IV.1988) теж підготували лугосадівську книжечку, але вона десь затахтарилась чи зникла у вирі подій, зате збереглася чернетка мого віршика, присвяченого Назарові, який має назву «**До Назара. За Назаром**»:

*Чи на провінцію податись,
бо хоч-не-хоч, а мус признатись:
є факти зримі –
я другий в Римі.*

Із офіційних документів, що увійшли до «Матеріалів», цікавий хоча б такий: «Учетно-послужная карточка к военному билету серии НК № 5604339. Гончар Назар Михайлович. Наименование ВУС [военно-учетная специальность]: Писарь простого делопроизводства [1986]». А 9 травня цього року Назар поїхав до мене на дачу в Наварію (майже десятиліття він там не був), а я звідти надіслав дружині повідомлення на мобільний: «Діти бавляться, Назар пиляє, я розпалюю вогонь». Це було за десять днів до його поїздки в Ужгород...

На початку 1985 року я регулярно вів дослівно щоденник, це протривало декілька місяців, але саме там збереглися відомості про нашу спільну поїздку до Ужгорода: «06.02.85. Зустрілися зранку з Романом і надумали поїхати до Ужгорода разом з Назаром. Сходили до нього, домовились; я пішов на Мулярську [в бібліотеку іноземної літератури. – І. Л.] і сидів там майже до вечора. Десь перед дванадцятою ночі ми виїхали зі Львова. 07.02.85. Зраненька ми вже в Ужгороді. Зразу зайшли до Степана Жупанина і домовилися про те, що переночуємо в нього одну ніч. Ще затемна ми добралися до центру міста. Відразу попали на дві відправи – в угорський костел і в православний собор. Потім: – “Над Ужем”: пиво, криветки; – дегустаційний зал; – клуб-кафе “Форум”; Обходили місто по обидві сторони Ужа. А ввечері пішли ще до театру. Дивилися постановку п’єси О. Карпенка (Некарого) “Мамина хата”. Нас трохи обдурили, бо мало йти “Одруження” Гоголя. О десятій, як і обіцяли, прийшли до Жупанина, прийняв він нас чудово. Після перенасиченого дня позасинали міцніючим сном. 08.02.85. Попрощалися зранку з Жупанином і пішли в напрямку Ужгородського замку (там зараз розміщений красзнавчий музей, який ми і оглянули), потім пішли в музей нар. архітектури і побуту. Ага, перед цим ще побували на вокзалі і купили на вечір квитки додому. Знову “Над Ужем”, і гроші закінчилися. Вистачило тільки на квитки до театру, куди ми пішли після досить довгого тиняння (тепер ми вже дивилися “Шельменка-денщика”). Перед театром були ще на виставці І. Ілька (гидь гідка), а вчора у “Форумі” одним оком бачили виставку художника-школяра Назара Гулина. Десь в обід нас осінила ідея створення свого театру – театру іронії (ТТТ – театр трьох товаришів; ми автори п’єс, ми ж і виконавці всіх ролей). Ідея набуває все чіткіших обрисів. 09.02.85. Приїхали зранку з Ужгорода, заскочили по хатах і прийшли до університету, – на інструктаж щодо практики в школі. Після інструктажу сходили на одну італійську кінокомедію. Потім ми з Назаром пішли двоє далі десь...» Назар, як і я, був в Ужгороді, здається вперше, а Ромко після народження у Львові провів

там навіть декілька років. Після того ні я, ні Назар там не були, хіба проїздом. І от Назар так фатально з'їздив до Ужгорода...

Комп'ютерні технології не займають і наразі, здається, не можуть займати якогось домінуючого місця у творчості жодного поета. Так мені чомусь видається, хоча стосовно наймолодшої поетичної генерації не наважуюся судити, адже це «плем'я молоде, невідоме», тож, мабуть, здатне і на щось таке, що не поміщається у моїй динозаврівській (щодо них) свідомості. Проте використання певних елементів комп'ютерних технологій можливе й культивоване. Комп'ютерні технології, наскільки я розумію, мають широченний спектр трактування. Я на свій філологічний розсуд сприймаю їх як використання можливостей комп'ютера для творення чи презентації поетичних текстів. Згрубша так. Писати на комп'ютері Назар Гончар почав десь років із десяти тому. Тоді йому кума Ольга Сидор передала з Німеччини, з Фрайбурга комп'ютер. Я допомагав той комп'ютер нести, везти на таксі та вносити до помешкання. Пригадую, Назар навіть комп'ютерні курси при тій нагоді закінчив. Тож із комп'ютером він був знайомий віддавна, осягнув тонкощі його використання.

В інтерв'ю Вікторії Садової з Назаром Гончарем «Подорож у незвідане» знаходимо згадку про використання комп'ютерної музики Артема Булки в задуманому та здійсненому Гончарем (в компанії інших митців) перформенсі. А перформативність, до слова, у мистецтві поетичному Назара Гончара займає досить поважне місце. А якщо музика комп'ютерна, то ж, прецінь, до комп'ютерних технологій дотична. Отож фрагмент з інтерв'ю:

«– Це коли Ви влаштували такий перформенс: Рось на драбині зі скрипкою читає партитуру і грає твої фізлі-мізлі?»

– Та візуально-музична штучка називалася "До-Ля/Доля" (до, сі, сі, ре, мі, фа, соль, до), її партитура, спускаючись, ішла згори, а я в якийсь момент, коли хотів виголосити свій текст, раптом відчув, що його треба... виспівати. Тоді це нам обидвом сподобалося.

– І здається, не тільки Вам, судячи з відгуків.

– Але головне все-таки, що сподобалося нам. Ми пробували потім це знову повторити на моєму вечорі з циклу "Асоціація", тоді до нас вже долучився Артем Булка з комп'ютерною музикою. Тепер це тріо знову має презентуватися, але у трохи інакший спосіб. А окрім того, воно ще має шанс стати квітетом, коли згодом (не тепер і не в четвер, а ближче до осені) до нього долучиться Петро Старух» [10]. Вірш Назара Гончара, вжитий у цьому перформенсі, називається "До-Ля/Доля". Це заодно і візуальна поезія, бо має графічно-факсимільне вирішення, і аудіо-поезія, адже сприймається і на слух, коли її наспівати: (до, сі, сі, ре, мі, фа, соль, до), до того ж ще й під супровід комп'ютерної музики.

В іншому інтерв'ю Вікторії Садової з Назаром Гончарем «Ой радуйся, земле, ЛУГОСАД...» є такий пасаж:

«...А кельтське в ірландській версії свято Лугнасад присвячене богам Луку (це їхній батько-родитель культури!), отож їхні обжинки відбувалися під його патронатом.

– Колосальна співзвучність!..

– Ну, може, не цілком буквальна, та, зрештою, ГНА: Гончар Назар. І коли я в інтернетному "гуглі" шукав, що є про ЛУГОСАД, то мені висвітило, що це чехи чи словаки-кельтофіли справляли за реставрованим обрядом Лугнасад, який вони назвали ...Лугосадом!, принаймні віртуально воно існує. А ми б могли собі влаштувати фестинки-обжинки як якийсь підсумок проміжний, з тим, що ми сподіваємося до серпня виходу книжки – нового ЛУГОСАДУ» [9]. Це в січні 2004 року так Назар Гончар планував відзначення протягом року 20-ліття ЛУГОСАДУ. Назар досить активно ще раніше працював із пошуковою системою Google.

Любка Дереш в матеріалі «Антициклон. Розповідь про апологета дзень-будизму Назара Гончара» влучно підмітив: «Часто Назарова поезія нагадує спробу монітора передати 32-колірною палітрою певний невловимий нюанс гри світлотіні. У своїх шумових розвідках Назар підшуковує комбінації літер, які найточніше передали б той чи інший природний звук – свист вітру, шурхіт листя, дихання каменю» [3]. Комп'ютерне порівняння, згодомся, дотепне.

Про вершинну книжку Назара Гончара «ПРОМЕНЕВІСТЬ» у часописі «Критика» було написано: «Суть цієї книжки найкраще засвідчує її назва: "ПРОМЕНЕВІСТЬ" – добрий, самозакоханий, одночасно простий і вибагливий формалізм. Гончареві вірші набрано різними гарнітурами різних розмірів. Іноді в одному вірші поєднано різні шрифти, деякі тексти взагалі виразно візуальні, є й вірш, записаний як пісня (слова подано під нотним станом і нотами), тощо. І саме це має передовсім упасти у вічі та привернути увагу читачів. Інша річ, що, по-перше,

більшість цих не нових, та все-таки “освіжувальних” прийомів цілком обмежено можливостями текстової програми Microsoft Word (правда, це не тільки обмежує, а й додає “серіялістичної” стрункості), а по-друге, з ними не вельми адекватно корелює надто вже наївне оформлення обкладинки» [4]. Тут критик слушно завважив про обмежені можливості використання певної текстової програми в поліграфії. Додам, що й загалом у мистецтві поетичному, включаючи й перформенси, можливості використання комп’ютерних технологій доволі обмежені, мені так видається. Але багато що залежить від технічного знання та творчої фантазії. Саме таке переплетення властиве для тих елементів використання комп’ютерних технологій у мистецтві поетичному Назара Гончара, про які згадалося тепер.

26 вересня 2008 року в австрійському місті Грац відбувся Lesung, або Lesefest, тобто щось схоже на літературний фестиваль, присвячений сучасній українській літературі, властиво – деяким її представникам. Друга частина цього заходу, зазначу одразу, була присвячена Еммі Андієвській та моїй скромній персоні. Та зараз нам цікавіша перша частина заходу, про яку я досить оперативно написав: «Акція складалася із двох частин. Першу частину відкрили Луїзе Гріншл, чільна особа Міжнародного дому авторів, та Макс Ауфішер, керівник проектів культурного сприяння Штирії. Потім виступив із піснями Тарас Чубай, який упродовж цілого вечора робив доречні музично-поетичні вставки. Домінував у першій частині Гончар, твори ж відсутнього Іздрика читала Штефі Краус. Завершальним акордом першої половинки була демонстрація на великому екрані Гончаревої “Казки-показки про Байду-Немову” в коміксальному художньому оформленні Ореста Гелитовича під синхронне читання німецького перекладу» [6]. Ось на цьому сюжеті варто зупинитися докладніше, адже він наглядно свідчить безпосередньо про використання Назаром Гончарем комп’ютерних технологій задля презентації своєї творчості, свого мистецтва поетичного. Якщо докладніше, то виглядало все таким чином. Але спершу про саме видання, про книжку «Казка показка про Байду Немову» (саме так, без дефісів, і намальовано на першій сторінці обкладинки; а правильні дефіси з’явилися щойно в бібліографічних описах). Почнімо ab ovo. Книжечка А-4 формату вийшла 1993 року яко третій випуск серії «Гуляй-поле», що її видавала львівська газета «Молода Галичина», а друкував тернопільський видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч». На обкладинці зазначено: «казкував Назар Гончар, показав Орко Гелитович». Тому й «казка-показка». На тридцяти двох сторінках розташований комікс, тобто малюнки (від одного до чотирьох на сторінці) з підписами-надписами, тобто фрагментами поеми, властиво – текстом цілої поеми [1]. На акції Назар Гончар мав леп-топ, з якого керував проектуванням зображень кожної сторінки за чергою на великий білий екран. Поки експонувався коміксально ілюстрований український текст на екрані, його німецький переклад (відповідного кавалка з відповідної сторінки) зачитувала вже згадана акторка Штефі Краус. На той час книжка Назара Гончара німецькою мовою «LIES DICH» щойно побачила світ. «Казка-показка про Байду-Немову» в перекладі на німецьку мову Христини Назаркевич має назву «Das Märchen vom sprachlosen Tachinierer» [12, с. 79-89]. Дійство тривало принаймні пів години і стало окрасою ширшого заходу, про який ми вже знаємо.

Комп’ютерні технології у мистецтві поетичному Назара Гончара були використовувані лише на рівні частковому, на рівні елементів. Та й ці елементи мусили підтверджувати чи не найголовнішу тему чи мотив Гончаревої поезії. Це – душа. Про це – насамкінець, наразі. Процеси виникнення мови безпосередньо пов’язані з поетизацією дійсності. Щоби назвати якийсь предмет чи явище, треба створити словесний образ, з певним звучанням і значенням. Потім звучання може змінюватись, а значення розширюватися. Згодом може виникати якість інше звучання, а первісне значення може зникати або ж змінюватися кардинально. Поезія Назара Гончара має багато спільного з первісним мовотворенням, вона сама теж є заодно і мовотворенням. Творена Назаром поетична мова є настільки специфічною, що її майже неможливо сплутати з чиеюсь іншою. У принципі, поезія не мусить бути зрозумілою. Але кожен має право (якщо має спроможу) сприймати поезію по-своєму: інтимно, суб’єктивно, ординарно. Прозору та завуальовану поезію Назара Гончара сприймати просто і не просто, приємно та безнадійно, до трему солодко та до розпуки важко. Розвага стає найфіліграннішою професійною еквілібристикою, покликання стає фатальною кармічною грою, слова стають собою, мною, тобою, нами, ними, всіма, всім.

Поезія народжується на дозвіллі, навіть тоді коли дозвілля є вимушеною розкішшю, або ж коли світ придушє людину і людство своєю об’єктивною недосконалістю. Буремна мить і надзавдання слова бліднуть на тлі самодостатності поетичного дозвілля. Лише поезія виправдовує та скрашує таку пролонговану еволюцію людини думаної, людини граючої, людини приреченої.

Ультрасамобутня поезія Назара Гончара виправдовувала та скрашувала його існування: існування в собі й існування серед нас. Назар теж купався в ріках вавилонських, Назар серпневого вечора сидів на оливковому дереві та гострив меч, Назар думку гадав про різноманітних птахів, Назар співав колискову, Назар ліпив і розбивав, розбивав і ліпив.

*душе моя дурепо
чому ти так болиш?
от їй-же їй-же ренну –
куди ти полетиш!
душе моя дурепо
журбу печаль облиш –
подумаєш нестерпно
потішиши поле тиш! [5].*

Якось ще понад двадцять років тому ми з Назаром сиділи літнього вечора у мене на дачі в Наварії і ловили у транзисторі якусь «фелічіту», себто музичку – не так для слухання, як задля фону. І натрапили випадково на передачу афганського радіо (мовою пушту) про мотоциклубудівну промисловість. Серед багатьох знайомих мені слів у тій передачі дуже часто вискакувало слово «моторциклет», аж надто часто вискакувало. Ми мали велику втіху, слухали і вирішили, що слово «моторциклет» є ключовим у мові пушту (а може, то була дарі або фарсі-кабулі, це вже не так аж суттєво). Так от, ключовим поняттям, яке може виражатися різними словами, для Назара Гончара є душа. Душа може ставати видимою завдяки словам. Саме тим словам, що, властиво, і є поезією.

ЛІТЕРАТУРА

1. [Гончар Н.]. Казка-показка про Байду-Немову / Казкував Назар Гончар; Показав Орко Гелитович. – Львів: [видавець – газета] «Молода Галичина», [1993]. – 32 с.
2. Гундорова Т. Ностальгія та реванш. Український постмодернізм у лабіринтах національної ідентичності // Кур'єр Кривбасу. – 2001. – № 144. – С. 165-172.
3. Дереш Л. Антициклон. Розповідь про апологета дзень-будизму Назара Гончара // Столичні новини. – 2004. – 14-20 груд.
4. [Коцарев О.]. Назар Гончар. ПРОМЕНЕВІСТЬ. Київ: Факт, 2004 // Критика. – 2006. – Ч. 10. – С. 34. – Підп.: Х. Вильовий.
5. Лучук І. Назар Михайлович Гончар – теж серед нас // Поступ. – 1998. – 18 квіт.
6. Лучук І. Прогулянка верхи. Нотатки про український літературний фестиваль в австрійському місті Грац // Новий погляд. – 2008. – 31 жовт.
7. [Лучук Т.]. ЛУГОСАД, книжка власна: До появи збірника поетичного ар'єргарду // Високий замок. – 1996. – 11 квіт.
8. Неборак В. Займенники, або Виданий ЛУГОСАД // Сучасність. – 1997. – № 12. – С. 122-139.
9. Ой радуйся, земле, ЛУГОСАД... / Розмова з Назаром Гончаром – поетом із літературного братства ЛУГОСАД / Розмовляла В. Садова // Поступ. – 2004. – 20 січ.
10. Подорож у незвідане [Інтерв'ю з Н. Гончарем] / Розмовляла В. Садова // Поступ. – 2003. – 11 черв.
11. [Федорак Н.]. Поетична збірка «ЛУГОСАДу»: нехайно і тільки у книгарні НТШ // Суботня пошта. – 1996. – 12 квіт.
12. Hončar, Nazar. LIES DICH. Performative Dichtungen und Lyrik / Übertragung Chrystyna Nazarkewytsch. – Graz: Leykam Verlag; Internationales Haus der Autorinnen und Autoren Graz, 2008. – 102 S.

SUMMARY

In the article the question is about the recently dying Ukrainian poet Nazar Honchar. Attention is concentrated on some elements of computers technologies that it use in his creation, in his poetic art.

Key words: art of poetry, Nazar Honchar, poetry